

Abstrakt

U sociálně monogamních druhů ptáků je všeobecně rozšířena promiskuita, stav kdy samice kopuluje s více samci. Základním předpokladem reprodukčního úspěchu samce je nejen jeho schopnost zúčastnit se těchto kopulací (uplatnit se jako mimopárový partner), ale následnou kompetici spermií vyhrát a oplodnit vajíčko. Sledovali jsme dva parametry ejakulátu samců vlaštovky obecné, morfologii spermií (délku jednotlivých komponent spermie) a motilitu spermií, opakovaně v průběhu hnízdní sezóny. Morfologie spermií je stálý znak, který vykazuje značnou stabilitu v rámci samce jak vnitrosezónně tak mezi sezónami. Motilita spermií naproti tomu vykazuje nižší stupeň opakovatelnosti v rámci sezóny. V práci dokládám vztah mezi motilitou a morfologií spermií, ale ne mezi motilitou a množstvím spermií. V rámci našeho výzkumu jsme chtěli ověřit předpoklad, že samci s lépe vyvinutým ornamentem mají kvalitnější ejakulát, což by vysvětlovalo jejich úspěch při plození mimopárových potomků. Výsledky naznačují, že samci s barevnějším hrdlem a většími skvrnami na ocasních perech mají rychlejší spermie, takže tyto ornamenty mohou sloužit jako indikátory kvality spermií samce. Motilita spermií však nesouvisela s pohlavně selektovaným znakem, délkou ocasních per. Proces spermatogeneze může ovšem být ovlivněn okolním prostředím a kvalitou jedince. Plastičnost fenotypu spermií byla zkoumána pomocí maniulace s velikostí ornamentu (délkou ocasních per), nebyl však dokumentován žádný efekt manipulace.

Klíčová slova: morfologie spermií, motilita spermií, druhotné ornamenty, opakovatelnost, vlaštovka obecná